

פרשת ויחי
תשפ"ה

גיליון 244

א לעבטיגער שפּת

הארט השבת

אמרים פּנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

לא דוחקים את השעה

השבוע אנו קוראים בפרשה את הפסוק: "ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים". ובדברי המדרש – המובא ברש"י, שביקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה, והתחיל אומר דברים אחרים. ב'מדרש הגדול' כותב על כך: זה הוא שאמר הכתוב כבוד אלוקים הסתר דבר (משלי כה). שני בני אדם נגלה להם הקץ ונתכסה מהן. ואלו הן יעקב ודניאל. יעקב דכתיב 'ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים', ונתכסה ממנו. ואמר: 'ראובן בכורי אתה'. דניאל דכתיב: 'ואתה דניאל סתום הדברים וחתום הספר עד אין קץ' (דניאל יב). רבנן אמרי: שלש פעמים הוא אומר ב'שיר השירים': 'השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תעירו ואם תעוררו את האהבה'. אחת; שלא תמרדו באומות. ואחת; שלא תגלו את הקץ. ואחת; שלא תדחקו את הקץ, אלא 'אם יתמהמה חכה לו כי בוא יבוא לא יאחר' (חבקוק ב ג).

תוכחת יעקב על דחיקת השעה

בדברי מוהר"ת (ליק"ה גזילה ה י) על דחיקת השעה בפרשייתנו: "ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים". שבתחילת ספר יעקב שכתב הגיע העת לגלות להם הקץ, ונסתלקה ממנו שכינה על שביקש לגלות את הקץ, שאז הבין שאי אפשר לדחוק את השעה בשום דבר, ובפרט בעניין הקץ האחרון... שזה נעלם מכל הצדיקים, ואפילו הצדיקים היודעים בזה קצת אסור לגלות, כי ליבה לפומא לא גליא, ואז הבין גודל הפגם של הדוחק את השעה אפילו אצל צדיקים גדולים. ולכך כשהתחיל להוכיח את א' השבטים, העיקר היה בעניין דחיקת השעה, שאמר לראובן: "פחז כמים אל תותר". שהלך בחיפזון ובהלה גדולה ובלבל יצועי אביו... כי ראובן היה בוודאי צדיק גדול, וכשארז"ל: כל האומר ראובן קטא אינו אלא טועה. רק שהפגם שלו היה שקינא קנאת אמו כשרז"ל, ועיקר הפגם שדחק את השעה... עד שאיבד עי"ז הכהונה והמלכות. גם שמעון ולוי שמכרו את יוסף, היה בפגם זה של דחיקת השעה במכירת יוסף, שראו שמביא את דיבתם רעה אל אביהם, וראו שיצאו ממנו ירבעם ואחאב, ע"כ לפי דעתם רצו להרגו, וכוונתם היה בשביל תיקון העולם... וכן שאר סברות של טעות שהיה להם בזה. כי בוודאי היו צדיקים גדולים אך שגו בזה, בדחיקת השעה. וזהו שהוכיחם: שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרותיהם. כלי חמס דיקא, בחינת חמס וגזל, פגם של דחיקת השעה, של חמס וגזל לפני הזמן.

כל הדוחק את השעה – השעה דוחקתו

ועל חומרת דחיקת השעה, נוכל ללמוד מהמובא (ברכות דף טד): "כל הדוחק את השעה השעה דוחקתו", וברש"י: כגון אבשלום שביקש למלוך בחזקה, והוא מת קודם זמנו. אך "כל הנדחה מפני השעה, השעה נדחית מפניו", שמי שאינו דוחק את השעה לבקש שררה לעצמו, שעת מיתתו נדחית, ונוספות לו שנות חיים מחמת כן. (ויעו"ש עוד ע"כ).

כשאין דוחקים השעה מתחברים למעלה מהזמן
בליקוטי הלכות (ריבית ג א) מבאר בשרש העניין של דחיקת השעה, לעניין שפע הפרנסה, בהסבירו:

כשדם מקשר את 'הזמן והמקום' – ללמעלה מהזמן והמקום – שמאמין שהכל מלמעלה, אזי יש לו פרנסה בשפע, כי הוא מקושר לשרש ההשפעות שנמשך מלמעלה על-ידי אמונתו ובטחונו בה'. אבל כשהאדם מפריד בין הזמן והמקום, ללמעלה מהם, הוא נתרחק משרש ההשפעות, וע"כ קשה לו למצוא פרנסתו, וזה בא לו בייגיעה גדולה, כי הוא נמשך יותר אחר הצימצום, אחר המקום והזמן. וזהו, 'כל הדוחק את השעה, השעה דוחקתו', כי כל מה שנמשך אחר הזמן ביותר דוחק את השעה, הוא נאחז ונתקשר ביותר לבחינת 'זמן ומקום', ונתרחק מ'למעלה' מהם, וע"כ נתרחק משרש ההשפעות, וע"כ השעה דוחקתו, 'השעה' דייקא, שנתקשר ביותר לבחינת שעה וזמן. וע"כ יש לו דחק יותר. אך: 'וכל הנדחה מפני השעה נדחית מפניו', שמאמין שהכל מאתו ית', וכשיבוא זמנו יבוא פרנסתו בסיבה קלה, הוא מקושר ל'למעלה' מהזמן והמקום, וע"כ השעה נדחית מפניו, כי זוכה שיהיה לו פרנסה בזמן מועט ובקרב מקום. כי הוא סמוך ומקושר לשרש ל'למעלה' מהמקום והזמן.

עדיף להיות בעל חוב לעצמו מאשר לאחרים

ונסיים בדבריו בשיחות הר"ן (קל"ב), על חיסרון דחיקת השעה, שהאדם נעשה לפעמים בעל חוב, עד שהוא מוכרח להיות נוסע ומטולטל... שצריכים להסתפק במועט, ולהנהיג ביתו כפי השעה והזמן. ואם נדמה לו שצריך מלבוש, או לאשתו ובניו, אף על פי שמוכרח לו, אל ידחק השעה ללוות ולהקיף ולהיות בעל חוב, אך ימתין עד שיבוא עתו. וטוב לסבול דחק אפילו במזונות וכל שכן במלבושים ודירות וכו' ולא להיות בעל חוב. ומוטב שיהיה בעל חוב לעצמו, או לבני ביתו במלבושים, מלהיות בעל חוב לחנווני או לאחרים. כי בכל עניני פרנסה צריכין להמתין עד שיבוא עתו. כמו שכתוב: "עיני כל אליך ישרו ואתה נתן להם את אכלם בעתו".

בוודאי שעלינו לעשות חובתנו כלפינו ולביתנו, אך כל נעשה זאת בדחיקת השעה, נתאזר בהרבה סבלנות וכוחות של המתנה, ונמשיך מבוקשינו בתפילה ותחנונים, ובהרבה אמונה שהשפע משמים, נחכה ונתמין לכך ובעזרת השם בוא יבוא.

שירת הפרשה

האָספּו וְאַגִּידָהּ... אֲשֶׁר יִקְרָא... בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים
בְּמִדְרָשׁ עַל פֶּסֶחַ - דְּבַרְיָו פְּתוּבִים.

בְּקֶשׁ יַעֲקֹב לְגָלוּת הַקֶּץ וְנִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה
פִּי עַל פֶּן סוּד הַגְּאֻלָּה נִסְתַּרְתָּ וּנְכַסְתָּה.

אֶל לֹו לְאַדָּם לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה מִפְּנֵי לְמִדָּים
זֵאת הַלְמוּד אֲמֹר לְקַטְנִים וְגַם לְגְדוֹלִים.

כֹּל הַדּוּחֵק אֶת הַשָּׁעָה - הַשָּׁעָה דּוּחֶקְתּוֹ תְּלִילָה
אֶף אִם הַיְשׁוּעָה רְחוּקָה נִתְאַזֵּר בְּאַמוּנָה וְהִמְתַּנָּה.

פניני הפרשה

"ויחי יעקב בארץ מצרים" (מז כח)
הנה ידוע ד"עקב" רומז על מדרגה יותר נמוכה מ"ישראל". וזהו "ויחי יעקב בארץ מצרים" דגם בארץ מצרים, על האדם להתחזק בכל מה שיוכל לעשות טוב. ויעוין ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ל"ג) על הפסוק (קהלת ז): "ביום טובה היה בטוב וביום רעה היה רעה", דבכל דרגה יש להכניס טוב אפילו אם זה במדרגה יותר קטנה. וזהו בכאן "ויחי יעקב" - לחיות את הטוב - לפי מדרגתו, דזהו: דרגת "יעקב" - "בארץ מצרים" גם במצרים ובגלותו.
ואפשר להוסיף דר"ת של "ויחי יעקב בארץ מצרים" הוא: "ביום", ע"ד פסוק זה 'ביום טובה היה טוב וכו'.
כן "יום" רומז על "אור", דגם במצרים יש להכניס אור וחיות.

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה" (מ"ז, כ"ח)
"ויחי יעקב" כל חיותו ומעמדו של האיש הישראלי "בארץ מצרים" - בתוך מיצרי הגוף והנפש, ובכלל עבודתו בזה העולם, הוא בשלשה דברים שעליהם עומד העולם הכללי והפרטי, וכדברי חז"ל: (אבות א' א) "על שלשה דברים העולם עומד על התורה והעבודה וגמילות חסדים". וזהו "שבע עשרה" שנה. גימטריא "טוב" רומז על "תורה", שאין טוב אלא תורה, "כי לקח טוב נתתי לכם תורתני אל תעזובו".
וארבעים ומאת שנה רומז על קול "תפילה" שכלול בה ק"מ קולות כמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (כ"ג ה) על הפסוק: קלני מראש קלני מזרועי. "קול" (עם הכולל) בגימטריא "מאה וארבעים".
שבע שנים כנגד ה"ז' מידות וספירות שהאדם צריך להידבק בהם להידמות לבוראו. וכדברי חז"ל מה הוא רחום אף אתה רחום וכו' רמז על "גמילות חסדים".

"שים נא ידך תחת ירכי אל נא תקברני במצרים" (מ"ז, כ"ט)
פעמיים "נא", אפ"ל שבפעם הראשונה: "שים נא ידך תחת ירכי", משום חומרת השבוע כמובא בדברי חז"ל (גיטין ל"ה) בקפידת התורה בענין שבועה, גם על הנשבע לאמת.
וכן הוא במדרש (במדבר רבה כ"ב א) "אל" הקב"ה לישראל לא תמיד סבורים שהותר לכם להשבע בשמי אפי' באמת". לכך היו צריך בקשה מיוחדת.
וה"נא" השני הוא על עצם הקבורה "אל נא תקברני במצרים" שידע את קשיי יוסף בתפקידו כמלך לעזוב את מצרים, ולקבור את אביו בארץ כנען.

הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי הַפְּרָשָׁה

סִפּוּרֵי מְאִירִים

סִפּוּרֵי פְּרָשָׁה בְּמִשְׁנַת רִבֵּיהֶן מוֹהֲרֵן מְבַרְסֵלַב וְתַלְמוּדֵיהֶן זִינָע

”וְעֵשִׂית עִמָּדִי חֶסֶד וְאֵמֶת” (מז כט)

בְּקֶשֶׁת טוֹבָה וְחֶסֶד מְמוֹהַרְנִית

ספר שלם של מכתבים השאיר לנו מורשה מוהרנ"ת זינ"ע. מפליא הדבר כי המכתב האחרון המופיע בספר מכתביו "עלים לתרופה", שמוהרנ"ת כתב כשלושה שבועות לפני הסתלקותו- הוא שימלאו את מבוקשו בתיקון הזייגעריל שלו (השעון). שעונו התקלקל, והוא שלחו לבנו ר' יצחק בטולשין, בבקשה ממנו לדאוג לתקנו ולהחזירו אליו לברסלב במהירות האפשרית. וזה לשונו:

”יום א' וישב תר"ה... אהובי בני חביבי יקבל הזייגעריל (השעון), וישתדל שיתקנו אותו מיד באופן שיוחזר לידי היום ע"י מוסר כתב זה. והשיי"ת יאיר עלינו אור קדושת חנוכה הבע"ל, ובחסדו אורו ואמתו נגילה ונשמחה בישועתו... דברי אביך המצפה לראותך בשמחה".

”ושלום לכל אנ"ש באהבה רבה, לר' נחמן נ"י אני מזהיר שיבלה היום איזה שעות, ויעמוד על הזייגער-מאכער (השען) שיגמור תיקון הזייגעריל בכי טוב, וגם אתה תלך עמו ותבקש מהזייגער-מאכער שיתקנו מיד. ומן הסתם תעשה על הצד הטוב היותר טוב, כי ידעתם כמה מוכרח לי הזייגער בכל שעה---” בדבריהם אלו מסתיימים ארבע מאות ושמונים מכתבי מוהרנ"ת מלאי התורה, היראה, חכמה ותבונה וחיוזוק והתעוררות.

”וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול” (בראשית מט טו)

איש חסיד היה רבי נחמן ירוסלבסקי, הוא עבד לפרנסתו, אך יחד עם זאת עבד את קונו ובוראו בתמימות ובפשיטות.

רבי נחמן היה ממשכימי קום. בשעה שלוש וחצי לפנות בוקר כבר היה הולך למקווה במאה שערים ויוצא לכביש הראשי ונוסע לכותל המערבי.

לפני כארבעים וכמה שנים נפטר הרה"ג רבי ישעיהו שיינברגר זצ"ל שהיה מוסר בכל בוקר שיעור גמרא בכותל, שיעור אותו החל למסור זמן קצר לאחר שיכלו לנסוע לכותל. כשר' נחמן שמע על השיעור החל לנסוע בכל יום לכותל, לשיעור, (אחרי פטירתו של רבי ישעיהו שיינברגר השתף למעלה משלושים שנה בשיעורו של הגאון רבי מרדכי דרוק זצ"ל, עד לפטירתו של הרב דרוק באדר תשי"ט).

לאחריו התפלל שחיות. חזר הביתה אכל משהו, נח קצת, ורק אז ירד לחנות הפורמייקה והעצים בבית ישראל. החנות הייתה עוד מימי אביו ר' משה.

כל ימיו היה נהנה מיגיע כפוי. אבל העיקר הייתה אצלו התורה. קבע שיעורים לתורה מלבד בבוקר גם אחר הצהריים ובערב בבית הכנסת ברסלב במא"ש בצמידות לתפילות מנחה וערבית. תמיד מתי שהיה שיעור הוא ניגש ראשון למקום. כל מהותו משדרת: אני רוצה להיות שם, לשמוע. כל ימיו מסכת של שיעורים. היו לו גם חברותות. למשל, לימוד "משנה ברורה" בזמן סעודה שלישית.

מכריו מספרים: ר' נחמן מעולם לא ביקש מילדיו ונכדיו שיביאו לו משהו. היה קם בעצמו ומשרת את עצמו. כל מה שיכול היה לעשות עשה לבד. בשנותיו האחרונות כבה מאור עיניו. אבל הוא לא ויתר על הלימוד עם החברותות הקבועות.

על שיעוריו הקבועים. בשנותיו האחרונות, היה סביבו מערך שלם של עוזרים ומסייעים: מי שלוקח אותו לבית הכנסת, מי שמחזיר אותו. מי שלומד אתו, מי שעוזר לו בתפילה. כל הצוות הזה יצא מכליו מהתפעלות משמחתו שהעצומה של ר' נחמן בכל פעם שבאו לקחתו ללמוד ולהתפלל. למרות מוגבלותו הוא ממש "זרק את עצמו" לקדימה וכך ביטא את גודל תשוקתו לכל דבר שבקדושה. קם בבוקר בגילו המופלג בשמחה כחילל בשם אל קרב. אודל ממכריו ספד וסיפר: "עמדתי נדהם, היום אנחנו דור של מפונקים שלא מסוגלים לקום מוקדם. דור שכל דבר קשה להם, והנה כאן, אדם בגיל תשעים וכמה, קם משנתו בקלילות ומיד מלא רוח חיים והתלהבות ללכת ללמוד ולהתפלל".

מדי שבת לפנות בוקר היה מגיע לבית הכנסת ברסלב לתפילת ותיקין. האברך שלקח אותו לבית הכנסת בשם שנתיים העיד: מעולם לא ראיתי אותו כועס. מדי פעם כשהעליתי אותו עם כיסא הגלגלים במדרגות הרי בדרך הטבע קורה משהו. פה נצטבת אצבע ביד, שם הרגל נחבטת במעקה. הוא אף פעם לא הביע תרעומת או צעק וגנח בגלל הכאבים שנגרמו לו. הוא שתק ולא אמר מילה. ההפך הגמור מדמותו של הזקן הרוטן והעצבני... הוא לא היה מפונק. לא מבקש טובות. לא מתלונן. רק רצון ושאפה ללמוד, לשמוע שיעורים. אפילו בחודשים האחרונים, גם כאשר כבר נחלש וכוח הריכוז כבר לא היה במיטבו, הוא לא ויתר ורצה לשבת ליד הלומדים, להיות חלק מהם. ב"יד סכלו, יום הולדתו ה-97 פחות מחדש לפני פטירתו עשו בני המשפחה סיום על מסכתות שבת ועירובין בהשתתפותו. הוא שר ושמח כמו נער צעיר. בחנוכה האחרון, והוא כבר חולה בקורונה, הדליק את הנרות בחיות והתלהבות ובשמחת חיים שהייתה מנת חלקו.

מִן הַפְּאָר הַהַיּוֹ! יִשְׂרָאֵל הַתְּמִידָה הַתּוֹרָה שֶׁל רַבֵּי נִתָּן מְבַרְסֵלַב

לְדַיֵּם קָרִים! הַשְּׂבוּעָה הַיּוֹם הַיֵּאֲרָצִיטְ שֶׁל הַצַּדִּיק רַבֵּי נִתָּן מְבַרְסֵלַב, תְּלַמִּידוֹ הַגָּדוֹל וְהַנְּאֻמָּן שֶׁל רַבְנֵי נִתָּן מְבַרְסֵלַב.

דְּוִיעַ הָיָה רַבֵּי נִתָּן מְבַרְסֵלַב בְּשִׁמְרַת זְמָנוֹ הַיְקָר. הָיָה עוֹשֶׂה כָּל דְּבַר בְּזִרְיוֹת גְּדוֹלָה בְּכַדֵּי יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד הַרְבֵּה בִּימֵי חַיָּו, לְבַד מִשְׁאֵר הָעֲבֹדוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת בְּעֲבֹדַת הַשֵּׁם, וְהַשְּׁפָעְתוֹ לְרַבִּים. וְאֵכָן זָכָה רַבֵּי נִתָּן לְנֹצֵל הַיֵּטֵב יְמֵי חַיָּו בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּהַתְמַדְתּוֹ הַגְּדוֹלָה עַד לְמָאוֹד, וְהָיָה מְסִיִּם כָּל שָׁנָה אֶת כָּל הַשֵּׁם וְהַשְּׁלָחַן עֲרוּךְ, וְעוֹד הַרְבֵּה סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּפִי שְׂרַבְנֵי צוּהָ עֲלֵיו לְלַמֵּד. כֵּן זָכָה לְחַבֵּר אֶת סִפּוּרֵי הַגְּדוֹל "מְלֻקְטֵי הַחֹתֵם" הַמְּבַסְּטִים עַל כָּל אֲרֻבָּה חֲלָקִי שֶׁלָּחַן עֲרוּךְ, שְׁחָדַשׁ בָּהֶם עַל-פִּי תוֹרוֹתָיו שֶׁל רַבְנֵי מְלֻקְטֵי מוֹהֲרֵן. שְׂמוֹנָה פְּרָכִים מְלֻאִים וְגִדְוָשִׁים בְּחֻזְקֵים וְהַתְעוֹרְרוֹת לְעֲבֹדַת הַשֵּׁם, מְשׁוּבָּב בְּחִידוּשִׁים עֲמֻקִּים מִכָּל חֲלָקֵי תוֹרַתְנוֹ הַקְּדוּשָׁה. מְעַנִּין לְצַוֵּן שְׂבִיּוֹם פְּטִירָתוֹ מִמֶּשׁ, עֲשֶׂה סִיּוֹם עַל כָּל הַשְּׁלָחַן עֲרוּךְ הַגְּדוֹל, עִם כָּל הַפְּרוּשִׁים. כֵּן בְּקֶשֶׁת יִשְׁתַּנּוּ לוֹ לְפָנָי פְּטִירָתוֹ סֵפֶר הַ"תַּנְי"ךְ - שֶׁקָּרָא "כָּל טוֹב" - לְלַמֵּד בּוֹ. מִכָּאן נֹכַח לְלַמֵּד - גַּם אֲנִי לְשִׂאף וְלְרַצוֹת שִׁיחֶה לָנוּ "חֲלֵק" בְּכָל דְּבָרֵי תוֹרַתְנוֹ הַקְּדוּשָׁה, גַּם סְפָרִים וְלְמוֹדֵים הַנְּרָאִים לָנוּ כְּשֵׁשִׁים, וְגַם לְמוֹדֵים קְלִים.

”ויקה את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים” (מ"ח, א')
”עמר” (עם הכולל) בגימטריא מאה ועשרים - רמז על ימי חיי האדם. עיקר חיי של האדם אלו בניו, כדבריהם (ב"ב קט"ז): שדוד שהשאיר בן כמותו לא נאמר בו מיתה, שכל המשאיר בנים אינו מת. וזהו המשכו של פסוק: **”את מנשה ואת אפרים”**, מנשה רומז על מיתה, לשון **”שכחה”** - **”גזירה על המת שישתכח מהלב”**. **”אפרים”** רומז על המשך החיים. שאף שהאדם מת - מנשה, אך בכל זאת יש לו את מהותו של **”אפרים”** שהוא ממשיך חיותו, וכדברי חז"ל (ב"ב קט"ז): על הפסוק **”אשר אין חליפות למו”** ש"ע" שמשאיר בן - חיותו נמשך בזה העולם.

”אשר נתן לי אלוקים בזה” (מ"ח, ט')
”בוה” גימטריא ארבעה עשר. יוסף רימז לאביו, שלבד מ"ב שבטים, ניתוספו ונכללו גם שני בניו, מנשה ואפרים - בין כלל שבטי ישורון.

”וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה” (מ"ח, ט')
מי אלה” בגימ' **”אלוקים”** - גבורה וחוזק, בזכות מה זוכים ל"בני יוסף", למידת הקדושה והיסוד, רק בכח הגבורה והמסירות נפש, וכמאמרם (תמיד לב): **”הרוצה לחיות, ימית את עצמו**. לעולם יגביר אדם יצ"ט על היצר הרע.

”ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות” (מ"ח, י')
 לכאורה קשה כפל לשון זה, הרי כבר כתוב בהמשך: **”לא יוכל לראות”**, ובכלל יש להבין מהו לשון **”כבדו”**.
 ואפשר לומר בהקדם ע"פ פירושו של תרגום אונקלוס: **”ועיני ישראל יקר” לשון חשיבות ויקר**, שאדרבה עיניו נתייקרו ונתעלו, בסוף ימיו. ובסמיכות לכך דבריהם (שבת קנב): **”זקני תלמידי חכמים שמזקינים דעתם מתישבת עליהם**. וזהו: **”עיני ישראל כבדו מזקן”**. עינים רומזים לחכמה - **”ותפקחנה עיני שניהם”** ע"ש החכמה נאמר (עיני ליקוטי מוהר"ן כז) - **”שחכמתו ודעתו נתעלה ונתייקר”**.

”יששכר חמר גרם” (מט יד)
 בדברי הקדושת לוי', שעיקר השכר המגיע לאדם הוא מחמת שרגל מנעוריו בתאוות הגופניות, כי בנפש השכל זוכה אחר ל"ג שנים של שקיעה בתאוות, וכשמשבר התאוות הגשמיות ועובד את ה' - מגיע לו שכר. אבל למי שאין תאוות החומריות לא מגיע לו שכר. זהו **”יששכר חמר גרם”** - אותיות יש-שכר, פירוש: החומריות שהוא משוקע בה מזכה אותו בשכר.

”ויישם בארון במצרים”... ”ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה” (בראשית נ' כ"ו - שמות א' א')
 אפשר לחבר סיום ספר בראשית עם התחלת חומש שמות, שאף גם שאדם נמצא בתוך גשמיותו וירידתו - **”בארון במצרים”**. העצה לכך היא: **”ואלה שמות בני ישראל”** ששים רבוא נשמות ישראל כנגד אותיות התורה (זוהר חדש שיר השירים) - שהיא כולה שמותיו של הקב"ה. שבכוח התורה הקדושה יוצאים בני ישראל ממצרים בר"ג. וזהו: **”ואלה שמות.. הבאים מצרימה”** שהתורה הקדושה מאירה לאדם גם בתוך מצרים, בתוך כל מעבריו וטומאתו. גם אפ"ל ש"שמות בני ישראל" מרמז על האחדות והתכללות, שבכחם ובזכותם להוציא את עם ישראל ממצרים, מתוך הארון, ומתוך מצרים, כמבואר באריכות בדברי חז"ל ובספה"ק על מעלת האחדות וההתכללות.

נזכור ונדע
שיש
ביכולתנו
למחוק את
קשוי העבר
ולפתוח
דף חדש!

זְיִית רְאִיָּה <<